

Nr. 143 din 04.10.2024

Nr. 26147 din 01.10.2024

**PROTOCOL de cooperare încheiat între
Administrația Națională a Penitenciarelor și Asociația Română Anti-SIDA**

I. CADRUL LEGAL

I.1. Legislație națională

- Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare;
- OMJ nr. 2724/C/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor.

I.2. Alte documente relevante

- Constituția României, republicată;
- Strategia națională pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2022 –2030, <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/11/ANEXA-PLAN-NATIONAL-STRATEGIA-HIV-SIDA.pdf>
- Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026, <https://ana.gov.ro/wp-content/uploads/2022/04/Monitorul-Oficial-Partea-I-Strategie-2022-2026.pdf>
- Strategia națională de reintegrare socială 2020 – 2024, <https://anp.gov.ro/despre-anp/programe-si-strategii/>
- Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

- Ansamblul Regulilor Minime de Tratament al Deținuților (Regulile Nelson Mandela), aprobat de către Adunarea Generală prin Rezoluția nr. 70/175 din 17 decembrie 2015; https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Nelson_Mandela_Rules-E-ebook.pdf
- Pachetul de intervenții de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire HIV și hepatite virale și infecții cu transmitere sexuală pentru persoanele private de libertate elaborat de Organizația Mondială a Sănătății (WHO) și Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC), https://www.unodc.org/documents/hiv-aids/2023/9789240075597-eng_1.pdf
- Notă tehnică privind pachetul comprehensiv de intervenții pentru prevenirea, testarea, îngrijirea și tratamentul HIV în unitățile de detenție, https://www.unodc.org/documents/hiv-aids/publications/Prisons_and_other_closed_settings/20-06330_HIV_update_eBook.pdf
- Ghid consolidat privind prevenirea, diagnosticul, tratamentul și îngrijirea HIV, hepatite virale și infecții cu transmitere sexuală în rândul populațiilor cheie elaborat de Organizația Mondială a Sănătății (WHO), <https://www.who.int/publications/i/item/9789240052390>
- Prevenirea și controlul bolilor infecțioase în rândul persoanelor care consumă droguri, 2023 elaborată de Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) și Centrul European privind Monitorizarea Drogurilor și a Dependenței de Droguri (EMCDDA), <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Guidance-prevention-control-PWID-6-November.pdf>
- Prevenirea și Controlul bolilor transmisibile prin sânge în unitățile de detenție, <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/BBV-prisons-guidance-in-brief.pdf>
- Concluziile cu privire la implementarea Planului de Acțiune al Uniunii Europene privind Drogurile (2013-2016) cu privire la standardele minime de calitate în reducerea cererii în Uniunea Europeană, https://www.emcdda.europa.eu/drugs-library/council-conclusions-implementation-eu-action-plan-drugs-2013-2016-regarding-minimum-quality-standards-drug-demand-reduction-european-union_en

II. PĂRȚILE SEMNATARE

Administrația Națională a Penitenciarelor (denumită în continuare A.N.P.), cu sediul în București, str. Maria Ghiculeasa nr. 47, sector 2 și cu adresă de corespondență în Calea Floreasca nr. 39, sector 1, București, pagina web www.anp.gov.ro, reprezentată prin Director General — chestor de poliție penitenciară dr. Dan HALCHIN

Și

Asociația Română Anti-SIDA (denumită în continuare ARAS), cu sediul în București, șos. Pantelimon, nr. 86, bl.409A, sc.B, ap.45, sector 2, tel/fax: 021/319.07.71, 021/318.82.51, înscrisă în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor al Judecătoria Sectorului 2, CUI 5466592, reprezentată prin doamna Maria Antoneta GEORGESCU în calitate de director executiv.

III. CONTEXT GENERAL

Încă din 2000, în penitenciarele din România s-au inițiat activități de prevenire HIV în rândul persoanelor private de libertate, denumite în continuare PPL. ANP în parteneriat cu organizații neguvernamentale și cu asistență tehnică din partea unor organizații internaționale, au accesat și implementat intervenții de prevenire HIV, în mare parte finanțate din surse externe. În perioada 2000 – 2010, activitățile și serviciile de prevenire HIV au cunoscut o dezvoltare importantă în cadrul finanțărilor de la Open Society Institute (OSI), Fondul Global de Luptă Împotriva HIV/SIDA,

Tuberculozei și Malariei (Runda 2¹ și Runda 6²) și Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC)³. Principalele activități s-au concentrat pe: formarea personalului medical, socio-educativ și de pază, formarea educatorilor între egali din rândul PPL, distribuirea de prezervative și materiale informative, organizarea de sesiuni informare-educare-comunicare; consilierea și testarea voluntară pentru HIV. Începând cu anul 2008, ANP, cu asistență tehnică și financiară din partea UNODC România, a inițiat servicii de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri, respectiv schimb de seringi și tratament substitutiv cu metadonă⁴. Programele de schimb de seringi și tratamentul substitutiv sunt intervenții recunoscute la nivel internațional ca fiind cele mai eficiente intervenții de prevenire HIV în rândul PPL consumatori de droguri.

Experiența României în dezvoltarea serviciilor de prevenire pentru PPL, inclusiv pentru cei consumatori de droguri, a fost recunoscută de către UNODC, Organizația Mondială a Sănătății și Uniunea Europeană ca fiind un model de bună practică care trebuie extins la nivelul întregului sistem penitenciar. Activitățile și serviciile de prevenire HIV derulate până în prezent în sistemul penitenciar din România sunt aliniate cu politicile naționale din domeniu și răspund nevoilor de prevenire HIV în rândul PPL.

Având în vedere recomandările internaționale, politicile naționale precum și rezultatele pozitive înregistrate de ANP în dezvoltarea acestor servicii, este imperativ ca activitățile de prevenire HIV și de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri să se dezvolte astfel încât să poată fi accesate de PPL în toate unitățile de detenție. Extinderea și asigurarea sustenabilității acestor servicii vor conduce la menținerea unei prevalențe HIV scăzute în rândul PPL (<1%), în acord cu obiectivele de țară.

IV. SCOPUL PROTOCOLULUI

Părțile vor colabora în scopul prevenirii transmiterii HIV, a hepatitelor virale de tip B și C și a infecțiilor cu transmitere sexuală în rândul persoanelor private de libertate (PPL), inclusiv a celor care consumă droguri, din unitățile de detenție, ținând cont de bunele practici din domeniu de la nivel internațional și în conformitate cu legislația națională și cu recomandările europene și internaționale prevăzute la capitolul I. privind abordarea problematicei HIV/SIDA și a reducerii riscurilor asociate consumului de droguri în sistemele penitenciare. Scopul colaborării derivă din principiile și reglementările stipulate prin politicile naționale din domeniile HIV/SIDA și antidrog, precum și din obiectivele ANP privind reintegrarea socială a persoanelor private de libertate. Beneficiarii finali ai acestei colaborări sunt PPL, inclusiv cele care consumă droguri din unitățile de detenție din România.

V. DURATA PROTOCOLULUI

(1) Prezentul protocol de colaborare se încheie pe o perioadă de 2 ani, începând cu data semnării acestuia de către ambele părți.

(2) În situația în care părțile derulează un proiect comun, pe o durată mai mare decât valabilitatea acestui protocol, durata protocolului se prelungește în mod corespunzător, până la finalizarea respectivului proiect, prin act adițional la protocol, încheiat cu acordul părților.

(3) Durata de valabilitate sau obiectul acestui protocol pot fi prelungite/lărgite numai prin act adițional la protocol, încheiat cu acordul părților.

¹ Program finanțat de Fondul Global de Luptă Împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, Runda 2, implementată în perioada 2004 – 2007.

² Fondul Global de Luptă Împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, Runda 6, implementată în perioada 2007 – 2010.

³ Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) a oferit asistență tehnică și financiară ANP pentru dezvoltarea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri în sistemul penitenciar din România în perioada 2006 – 2011.

⁴ Intervenții de substituție cu metadonă și schimb de seringi funcționau în 2009 în 4 penitenciare din jurul orașului București. În primele 8 luni ale anului 2009 au fost înscrși 59 de deținuți în programul de substituție cu metadonă și 57 în cel de schimb de seringi.

VI. DENUNȚAREA PROTOCOLULUI

Prezentul protocol de colaborare poate înceta în următoarele situații:

- (1) prin ajungerea la termenul pentru care a fost încheiat;
- (2) prin constatarea, de comun acord, a ambelor părți, că a fost atins obiectivul/scopul pentru care a fost încheiat, înainte de finalizarea termenului de 2 ani;
- (3) prin denunțare unilaterală, situație în care oricare dintre cele două părți semnatare poate notifica celeilalte părți denunțarea protocolului, cu cel puțin 30 de zile înainte și numai în situația în care cheltuielile efectuate în acest sens au fost în totalitate decontate și/ sau justificate, după caz; în caz contrar, denunțarea va opera numai după reglementarea situației cheltuielilor/ obligațiilor privind cheltuielile efectuate în cadrul protocolului.
- (4) prin reziliere, cu notificarea uneia dintre părți de către cealaltă parte, cu cel puțin 30 zile înainte,
- (5) din cauze de forță majoră,
- (6) din alte cauze autorizate de lege.

VII. OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

VII.1. Obligațiile ANP

- a. Desemnează o persoană de contact responsabilă de colaborarea cu ARAS;
- b. Realizează o scurtă analiză a situației existente a serviciilor de prevenire a HIV, hepatitelor virale și infecțiilor cu transmitere sexuală în sistemul penitenciar inclusiv a serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri (schimb de seringi și tratament substitutiv cu metadonă);
- c. Permite accesul reprezentanților ARAS, prin intermediul unităților de detenție, pe baza tabelelor nominale înaintate de către directorul executiv al asociației și aprobate de directorul unității, precum și a actului de identitate al fiecărei persoane.
- d. Facilitează întâlniri ale reprezentanților ARAS cu personalul medical, socio-educativ și de pază al ANP în vederea cartografierii serviciilor și nevoilor de prevenire a HIV, hepatitelor virale și infecțiilor cu transmitere sexuală din sistemul penitenciar;
- e. Colaborează cu reprezentanții ARAS în vederea formulării de recomandări și/sau întocmirii unui plan de creștere a accesului PPL la servicii de prevenire a HIV, hepatitelor virale și infecțiilor cu transmitere sexuală;
- f. Implementează împreună cu specialiștii ARAS, în limita resurselor umane, financiare și logistice de care dispune, activități menite să contribuie la implementarea planului, prevăzut la litera e. (de ex. organizarea și participarea la întâlniri tehnice/de lucru, realizarea de protocoale/metodologii de lucru, realizarea unor sesiuni de formare pentru personal și/sau beneficiari, întocmirea de cereri de finanțare pentru atragerea de finanțări publice și/sau private, efectuarea de vizite în unitățile de detenție etc.);
- g. Asigură prezența personalului și a beneficiarilor la activitățile implementate în cadrul prezentului protocol și asigură spațiul adecvat desfășurării activităților realizate în cadrul unităților de detenție;
- h. Colaborează cu reprezentanții ARAS în demersurile menite să asigure desfășurarea în bune condiții a activităților ce fac obiectul prezentului protocol de colaborare, în limita resurselor umane și financiare de care dispune sau pentru identificarea posibilelor surse de finanțare pentru activități ce pot fi implementate în parteneriat.

VII.2. Obligațiile ARAS

- a. Desemnează o persoană de contact responsabilă de colaborarea cu ANP;
- b. Prezintă, în timp util, în vederea aprobării de către directorul unității, tablele nominale cu reprezentanții ARAS desemnați să desfășoare activități cu persoanele private de libertate.
- c. Accesul reprezentanților ARAS în locurile de deținere se face cu respectarea strictă a dispozițiilor legale în materie.

- d. Pe durata șederii în unitatea penitenciară, reprezentanții ARAS au obligația să respecte regulile de ordine interioară stabilite de către administrație și să poarte la vedere ecusonul de acces, fiind însoțite de personalul unității, desemnat de directorul locului de deținere.
- e. Contribuie la realizarea analizei situației existente a serviciilor de prevenire a HIV, hepatitelor virale și infecțiilor cu transmitere sexuală în sistemul penitenciar inclusiv a serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri (schimb de seringi și tratament substitutiv cu metadonă) prin participarea la întâlniri de lucru/tehnice comune, efectuarea de vizite în unitățile de detenție în care se derulează activități de prevenire și/sau de reducere a riscurilor;
- f. Efectuează vizite în unitățile de detenție în care se derulează activități de prevenire și/sau de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri și participa la întâlniri cu personalul medical, socio-educativ și de pază al ANP în vederea cartografierii serviciilor și nevoilor existente, în limita resurselor de care dispune;
- g. Contribuie la formularea de recomandări și/sau întocmirea planului de creștere a accesului PPL la servicii de prevenire a HIV, hepatitelor virale și infecțiilor cu transmitere sexuală;
- h. Contribuie la implementarea planului, în limita resurselor umane, financiare și logistice de care dispune;
- i. Colaborează cu reprezentanții ANP în toate demersurile menite să asigure desfășurarea în bune condiții a activităților ce fac obiectul prezentului protocol de colaborare, inclusiv prin identificarea de surse de finanțare pentru activități ce pot fi implementate în parteneriat.

VIII. CONFIDENȚIALITATEA ȘI PROTECȚIA DATELOR

(1) Cele două părți se obligă să asigure reciproc confidențialitatea cu privire la orice date sau informații în legătură cu beneficiarii protocolului.

(2) Părțile semnatare se angajează să respecte normele și obligațiile impuse de dispozițiile în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal respectiv prevederile Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (Text cu relevanță pentru SEE) – (General Data Protection Regulation – GDPR).

IX. FORȚA MAJORĂ

(1) Forța majoră este constatată de o autoritate competentă.

(2) Forța majoră exonerează părțile contractante de îndeplinirea obligațiilor asumate prin prezentul protocol, pe toată perioada în care aceasta acționează.

(3) Îndeplinirea protocolului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

(4) Partea contractantă care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acesteia și de a lua măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

(5) Orice împrejurare independentă de voința părților, intervenită după data semnării protocolului, care împiedică executarea acesteia și este invocată în termen de 3 luni, este considerată forța majoră și exonerează de răspundere partea care o invocă.

(6) Dacă forța majoră acționează sau se estimează că va acționa o perioadă mai mare de 3 luni, fiecare parte va avea dreptul să notifice celeilalte părți încetarea de plin drept a prezentului protocol, fără ca vreuna dintre părți să poată pretinde celeilalte daune-interese.

X. LITIGII

(1) Orice litigiu se soluționează pe cale amiabilă.

(2) Atunci când litigiile decurgând din interpretarea și executarea prezentului protocol nu au putut fi soluționate pe cale amiabilă, acestea vor fi supuse instanțelor judecătorești de contencios administrativ competente, conform legii.

Prezentul protocol s-a încheiat astăzi,09.2024, în 2 exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte semnatară:

ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR
Director General
Chestor de poliție penitenciară
Dr. Dan HALCHIN

Director General Adjunct
Chestor de poliție penitenciară
Ioana MORAR

Comisar șef de poliție penitenciară Mihai MOCANU
Director
Direcția Juridică

Comisar șef de poliție penitenciară Marian ILIE
Director
Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar

Comisar șef de poliție penitenciară Gabriela PETROVICI
Director
Direcția Economico – Administrativă

Inspector principal de poliție penitenciară dr. Ana-Maria CULAI
Director
Direcția de Supraveghere Medicală

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
ANTI-SIDA
Director executiv
Dr. Maria GEORGESCU

Director financiar
Corina Căpățînă

Director de programe
Alina Bocai